

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.80 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 2.10 P.
PÉLDANYONKÉNT 14 FILLER.

Felölsszerkesztő és kiadó:
MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:
Dr SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
III. ker. Markovits Mátyas utca 120/3.
Telefon: 109 és 172.
Postatakarékpénztári csekkzámla: 82.000.
Lapzárta csütörtökön délelben 12 órakor

„Több világosságot!”

Írta: KISS GYÖRY evangélikus lelkész.

A betlehemi mezők fölött kigyulladt mennyei világosság örök figyelmeztetés a „küzdve küzdő Ember” számára. Arra figyelmeztet, hogy nincs olyan sűrű sötétség és olyan koromfekete éjszaka, amelyet széjjel ne oszlatna a felülről jövő világosság: Isten világossága. A föld önmagában sűrű, sötét tömeg. Ha nem kapna felülről világosságot, akkor a halálnak némaságba és mozdulatlanságba merevedett hazája lenne. Így azonban, hogy süt felette Isten áldott napja, az élet: az ezerarcú élet áldott otthona. Mert a magasságból világosság árad reá.

Mégis, mintha e földnek éppen a legtökéletesebb teremtménye az ember, vígasztalan, koromszínű éjszakába zuhant volna. Hiszen soha olyan lelki sötétségben nem botorkált, mint ma 1943. karácsonyán. Soha olyan kilátástalan jövődönem nem nézett elébe az emberi megértésnek szent ügye. Soha olyan sötét kain-gyűlölettel nem készült ünnepelni a Szeretet áldott ünnepét s a mennyei szeretet testté lett királyát. Soha annyi rettenéssel nem hallgatta a karácsonyi evangélium biztatását: Ne féljete! Soha annyi társtalanul, vagy árván maradt vérző szív nem figyelt az angyalok énekére: „...hisz nagy örömet hirdetek néktek...” Soha senki annyi életbizonytalansággal nem tekintett a Betlehemi Gyermeke, a „Megtartó Ur Krisztus” jászolbőcsője felé, mint ennek a XX. századbeli mának emberekére...

Igen, kísértiesen sötét éjszakába hanyatlott az ember: az egyéni, a társadalmi és a nemzeti önzés sötét, bűnterhes éjszakájába! Ha sokáig botorkál benne, elorsvad, elpusztul az élete.

Oh! de ennek nem kell így lennie!

A betlehemi mezők fölött kigyulladt mennyei világosságnak nemcsak figyelmeztetése

van a küzdve-küzdő örök ember részére, hanem biztató örömhíre is a „bizva-bízó” ember számára. Biztatása pedig az: hogy ezen a földön minden embergyújtotta, vagy emberlélekben égő fény kialudhatik, itt minden légtalmi sötétség szívszorongásos, haláltváró homályba sülyedhet — a betlehemi mezők fölött egyszer kigyulladt fény ragyog tovább! Itt minden szeretet kihamvadhat a

szívekből — az egyetlen Fiát odaadó Isten szeretet örökké melegíteni fog! Fenekestül felfordulhat és a háború kavarázó örvényébe sodródhatik minden — az angyalok ajakán mégsem hal el a békeség ígéretes hymnusza: „...békeség a földön a jóakarátú embereknek!”

Ne vesszen hát ki a mi szívünkben sem a reménység, annak megtartó reménysége, hogy „...lesz még egyszer ünnep a világon. Igen! Lesz! Boldog, örömteli karácsony-ünnep amikor majd Isten

megkapja az embertől az őt megillető dicsőséget s akkor az ő békesége lesz urrá a szívek felett!

Ugy-e Te is erre vágysz, Magyar Testvérem?! Isten közel két ezer év óta akarja ezt a vágyat!

Adjuk meg hát Neki a dicsőséget, hogy újra világosság legyen és nyomában boldog, örök béke: Isten békéje! Tehát: mindenki békesége!

Legyen hát karácsonyi imádságunkká: Urunk! adj több világosságot!

Békés vármegye törvényhatósága hódolatteljes díszközgyűlésen leplezte le a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur arcképét

Békés vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt fél 10 órai kezdettel díszközgyűlést tartott Beliczey Miklós főispán elnökletével a vármegyeháza üléstermében. A díszközgyűlésen a törvényhatósági bizottság hódolatteljes ünnepség keretében leplezte le a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur arcképét, Asztalos Gyula fővárosi festőművész remek alkotását.

Az ünnepi díszközgyűlésen megjelentek a honvédség, a Vitézi Szék, a csendőrség, a rendőrség, valamint a különféle egyházak, hatóságok és társadalmi egyesületek képviselői. Ott láttuk a békési

megyebizottsági tagokat is teljes számmal.

A Híszkegy elmondása után baiczai Beliczey Miklós főispán megnyitotta a díszközgyűlést, majd vitéz Pánczél József dr. vármegyei főjegyző nagy vonásokban ismertette a törvényhatóság nemes elhatározását. Ezt követően Beliczey Miklós főispán nemesveterű beszédben, megragadóan szép szavakkal állította a megdicsőült Kormányzóhelyettes Urat példaképül minden magyarnak. Utána Rohály Mihály csabai ev. esperes mondtta el remekbeszabott ünnepi beszédét, majd végül vitéz Márki Barna dr. alispán vette át

a képet. Mélyenszántó szavaiban kiemelte, hogy vitéz nagybányai Horlhy István hősi szelleme, önfeláldozó hazaszeretete örökké élni fog a vármegye népének szívében.

A beszédek elhangzása után a díszközgyűlés határtalan lelkesedéssel járult hozzá Beliczey Miklós főispán javaslatához és vitéz Horthy Miklós Kormányzó Urat, valamint a megdicsőült Kormányzóhelyettes Ur özvegyét hódolatteljes táviratokban üdvözölte a bensőséges ünnepség alkalmából. A díszközgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

Beliczey Miklós főispán Tótkomlós díszpolgára

Ünnepélyes hangulatú rendkívüli közgyűlést tartott pénteken délelőtt Tótkomlós község képviselőtestülete, amelyen a képviselőtestület tagjai igen nagy számban vettek részt.

A közgyűlésen Zalai György főjegyző felolvasta a Tótkomlós és Vidéke Ipari- és Előállításügyi bizottságának baiczai Beliczey Miklósnak,

Békés vármegye népszerű főispánjának Tótkomlós község díszpolgárává való választására vonatkozó indítványát és bejelentette, hogy az előjárás örömmel teszi magáévá az indítványt és a képviselőtestületnek is elfogadásra ajánlja.

Az indítvány előterjesztését a képviselőtestület tagjai nagy élénkséggel fogadták, majd Gyömrei

István indítványára a képviselőtestület megbízta az előjárásokról a díszpolgári oklevél előkészítésével és annak ünnepélyes keretében való átadásával.

A népszerű főispán eme megtiszteltetését mindenki örömmel veszi tudomásul városunkból is.

Képviselőtestületi közgyűlés

Az ev. egyházközség képviselőtestülete f. hó 21-én tartotta rendes közgyűlését Kello Gusztáv esperes és Borgulya István felügyelő elnöklete alatt, amelyen a képviselőtestületi tagok igen nagy számban vettek részt. A közgyűlést az esperes imája vezette be, majd Borgulya István üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyi-

totta.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után a közgyűlés rátért az ülés legfontosabb tárgyára, a lelkészjelölés megejtésére. Vitéz dr. Zerinváry Szilárd a szavazás előtt felszólalt és kijelentette, hogy a Magyar Élet Pártja egyik jelölt mellett sem foglalt hivatalosan állást, sem semmiféle paktumot

nem kötött és választás tekintetében semmiféle befolyást nem gyakorolt és nem is akar gyakorolni. Reméli, hogy mások is ilyen korrektül járnak el e tekintetben. A közgyűlés a bejelentést melegevéssel vette tudomásul.

Miután a közgyűlésen semmiféle indítvány nem hangzott el arravonatkozóan, hogy a jelölést köz-

felkiállással lehessen elintézni, az Elnök elrendeli a titkos szavazást, s annak lefolytatására a közgyűlés Kiss György lelkész vezetésével külön bizottságot küldött ki. A megejtett szavazás eredménye a következő lett: Szepesi Károly 93, Maróti János 70, Székács Sámuel 65, Szlovák Pál 55, Chovan József 17, Kiss Benő 3 és Harmati Béla lelkész 2 szavazatot kapott. Ezek alapján az Esperes kihirdette az eredményt, mely szerint a közgyűlés a IV. lelkészi állásra Szepesi Károly és Maróti János lelkészeket jelöli.

A választás minden szabálytalanság nélkül, a legméltóságosabb nyugalommal folyt le, a szótöbbség, illetve a titkos szavazás folytán létrejött végső döntést mindenki legnagyobb meglepődéssel vette tudomásul, mert még azok is, akiknek jelöltjük lemaradt, sem tudnak olyasmit felhozni, ami a minden kényszerítés nélkül és titkos szavazással bekövetkezett véleménynyilvánítást bármiképp is befolyásolta volna és a döntés tisztaságát illetően kételyeket támaszthatna.

Szarvas evangélikussága tehát tehát készül a január 23-án bekövetkező választásra. Hogy itt ki győz, azt nem lehet tudni. Mind a kétjelölt kiváló, itt valószínűleg erős küzdelemre van kilátás.

A szarvasi iparosifjak Önképzőkörének műsoros estéje

A szarvasi iparosifjak önképzőköre f. hó 19-én tartotta műsoros estélyét az ipartestület új dísztermében, nagy érdeklődés mellett. Az előadáson megjelent dr. Ugrin László főszolgabíró, Duda Mihály bíró, vitéz Biki Nagy Imre, főjegyző és az iparosság színe-java, kik ez alkalommal teljesen megtöltötték az új dísztermet.

A műsor bevezetéseként Medvegy Miklós ipartestületi elnök üdvözölte a megjelenteket, majd Laukó György ifjúsági elnök mondott rövid megnyitó beszédet, egyetértésre és kulturális munkára biztatva az iparosságot. A műsor kapcsán három egyfelvonásos színdarabot adott elő az ifjúság Toman János rendezésében, melyeket a szereplők a legjobb igyekezetükkel szép összjátékkal alakítottak, több szereplő határozott rátermettséget mutatott s úgy mozogtak a színpadon, mintha évek óta azt csinálták volna. Polonszki Mária, Szvák Manyi, Gyurik Ziza, Polonszki Etus, Bankó Judit, Harmati Mária, Veles Ziza a női szerepeket alakították, Pribelzki Mihály, D. Molnár Lajos, Kovács Pál, Bankó Mihály, Dina Mihály, Fabó Béla, Zvara András és Gombár János a férfiszerepekben mutatták ki igyekezetüket. Anélkül, hogy a többi szereplőket meg akarnánk bántani, az igazság kedvéért különösen ki kell emelnünk Veles Ziza alakítását, aki partnerével a legtöbb sikert aratta. Bankó Judit kedves szavalatával gyönyörködtette a hallgatóságot, Harmati Mária pedig dalokat adott elő cigányzene mellett, ugyancsak nagy siker mellett. Fabó Béla úgyszintén szavaló, úgyszintén konferáns jól mutatkozott be. Az előadást tánc követte.

A szegedi Tömörkény Irodalmi Kör szereplése Szarvason

A szarvasi Művészet és Tudománybarát Társaság, Szarvas mozgékony és az egész környék meglehetősen támogatása és érdeklődése mellett oly eredményesen dolgozó kulturális egyesülése 1944. évi január 9-én nyilvános előadást tart délelőtt 11 órai kezdettel a Turul Mozgósízházban. A Társaság ez alkalommal a szegedi Tömörkény Irodalmi Kör vezetőségét és előadóit, költőit és eszté-

táit látja vendégül. Résztvesznek az ülésen és szerepelnek: dr. Némegy Gyula a Tömörkény Társaság elnöke, a jónévtű költő, aki saját költeményeit olvassa fel, Ertsey Péter a fiatal költők egyik igen tehetséges tagja, dr. Gergely Gergely és ifj. Tóth László esztéták. A magasnívójú és értékes előadást a szarvasi közönség körében méltán nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A legteljesebb siker jegyében folyt le a háztartási tanfolyam záróvizsgálója

A 6. számú m. kir. Háztartási Vándortanfolyam f. hó 19-én d. e. 11 órától tartotta záróvizsgálóját a Turul mozgóban dr. Ugrin Gábor vizsgabiztos elnöke alatt, mely alkalommal a Turul mozgó egész nézőtere megtelt érdeklődőkkel. A záróvizsga a Hiszekegy elmondásával kezdődött, majd Kiss Erzsébet tanárnő, a tanfolyam vezetője mondott alkalmi ismertetőt a tanfolyamról, amelyet 25 „tanuló” hallgatott végig. A megnyitás után az egyes tantárgyak előadói vették elő tantárgyaikat és a háztartás, majd az egészségügyi idevágó ágából s tanáraik feltett kérdéseire a legnagyobb tájékozódottsággal adták meg a feleleteket. Az értelmes feleletek igazolták, hogy az előadók — Kiss Erzsébet, Zalai Mária és Jeszenszki Adél tanárnők, majd Szamosvölgyi Mihályné egészségügyi védőnő és végül dr. Szánthó Kálmán járási

tisztifőorvos — fáradsága nem volt hiábavaló. A sikeres vizsga végeztével dr. Ugrin László főszolgabíró emelkedett szólamra és tanulságos beszédben méltatta azokat a szempontokat, melyek az ilyen tanfolyamok tartását szükségessé tették. Az elnök zárószavai után kiosztották a bizonyítványokat és a ju'alomkönyveket, majd Mravik Zsuzsanna mondott köszönetet a hallgatók nevében az előadók önzetlen fáradozásaiért.

A vizsga végeztével a közönség megtekintette a tanfolyam kiállítását, s mindenki a legnagyobb elismeréssel szemlélte a hallgatók által elkészített s izlésesen kiállított süteményeket, ruhákat s egyéb női háztartási cikkeket. Az előadók, a vizsgaelnökség, a hallgatók és a meghívott vendégek „együttélés”-es közebéd keretében ünnepelték meg a sikeres vizsgát.

A búzakötvények jegyzési ideje: 1943 december 20-tól 1944 január 31-ig

Lapunk már beszámolt arról, hogy a közeljövőben kibocsátásra kerülnek a 3 százalékos búzakötvények 5 millió métermázsás búza, 200 millió pengő névértékben. A pénzügyminiszter már kijelentette a parlamentben, hogy az állami kötvények 3 százalékkal kamatoznak sorsolás útján 25 év alatt kerülnek visszafizetésre. A kibocsátásra kerülő kötvények névértékben kerülnek emisszióra, mégpedig akként, hogy 5 mázsa (200 P.), 10 mázsa (400 P.), 25 mázsa (1000 P.), és 100 mázsa (4000 P.), névértékről szóló címletek lesznek. A kötvények bemutatásra szólnak és azokat bevezetik a budapesti értéktőzsdére is. A kötvények kibocsátásának kelte 1944 február 1 lesz. A kötvények ettől a naptól kezdve utólagosan

3 százalékkal kamatoznak. A kamat évenként kétszer, február és augusztus 1-én válik esedékessé és a kötvényhez tartozó 50 darab kamatszervény ellenében kerül kifizetésre. A kölcson törlesztése 1945 február első napjaiban kezdődik és a 25 év végén, azaz 1963 év február hó 1-ével fejeződik be.

Mint értesülünk, a kötvények jegyzési ideje 1943 december 20-ától 1944 évi január 31-ig tart. A jegyzési helyek a következők: a PK kötelekéhez tartozó többi pénzintézetek, az OKH kötelekéhez tartozó hitelszövetkezetek, a Szövetség Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja, Kolozsvár és annak tagszövetkezetek, a Hitelintézetek Szövetkezte.

Nagyfontosságú ügyeket tárgyalt a törvényhatósági bizottság közgyűlése

Mint lapunk vezető helyén közöljük, Békéscsaba törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt féltíz órai kezdettel ünnepi díszközgyűlésen leplezte le a Kormányzóhelyettes Úr arcképét.

Az elnöklő baiczai Beliczey Miklós főispán, a díszközgyűlés után, féltizenegy órakor nyitotta meg a bizottság ez évi utolsó rendező közgyűlését, majd vitéz Pánczél József vármegyei főjegyző

bejelentette, hogy az alispányi jelentést a közgyűlés elfogadásra ajánlja.

Az alispányi jelentéshez Karácsony András (Békés) szól hozzá elsőnek. Szerinte az egészségvédelem mindjárt a hadsereg után következik.

Ezután örömmel emlékezik meg a fűzesgyarmati telepítés sikeréről. Kiemelte a magyarság nagy földszeretetét. Ezért kell tovább foly-

tatni a földreformot.

Tóth István is az egészségvédelmi intézkedéseket említi meg őszinte örömmel, de szükségesnek tartja a közéleti cikkek minél nagyobb ellenőrzését.

B. Szabó István mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozik. A gazdákat úgy állítja be, mintha ők lennének a főhaszonélvezői a mai időknek. Ez nem állja meg a helyét, mert ma pontrendszer van, aki híven teljesíti kötelességét, nem áll módjában feketézni, akik nem teljesítik a kötelességüket, azokat nem szabad egy nevezőre hozni a többiekkel s nem is lehet általánosítani.

Ezután a zsirbeszolgáltatásról szólt. Majd azt kérte, hogy a hatóságok adják ki a vágási engedélyt a cselédek részére. A gazdák tudják a kötelességüket, de van olyan eset, amikor a gazdának nem volt jószága és pénzzel váltotta meg. Kéri a gazdák kártalanítását. Az élelmezésre szállított szarvasmarhák után közszégi illetéket ne szedjenek. A tanya-központok kérdéséről szerinte meg lehetne oldani pillanatnyilag, ha bizonyos jegyekkel kapcsolatos kérdéseket a tanyacsoportoknál intéznél el.

Balogh Gábor a zsirellátással foglalkozva kérte a tartósított hentesárak készítésének megengedését és tárolását. Ezután a fűzelőanyag kérdésével foglalkozva rámutatott a helyzetre. Az ármegállapítás alacsony. A fát lehetetlenség a megállapított áron lehozni, kéri a főispánt, hogy járjon közbe a fa árának felemelése érdekében.

Márki Barna dr. alispán válaszolt a felszólalásokra elsőnek. Az egészségvédelmi kérdésekkel kapcsolatosan kiemelte, hogy az eredmény a törvényhatóság jóindulatának és Koncz Lajos dr. tisztifőorvos nagvonalú munkájának köszönhető. Egy kiadványban kívánja ismertetni az eredményt.

A tűzifaellátás nehézsége szinte megoldhatatlan feladat elé állítja. A hiánnyal számolni kell. Az árkérdéssel is baj lehet mert kérdés, hogy lesz-e megállás. Könnyen előfordulhat, hogy még magasabbra kívánják emelni és mégsem lesz fa. A szénellátás a mai viszonyokhoz képest kielégítő. A vármegye területére naponként legalább 8-10 vagon szén érkezik. Én igyekszem a vármegye lakosságát ellátni.

Beliczey Miklós főispán válaszában kijelentette, hogy a vármegye gazdái a búzapontok beszolgáltatásánál messze túlhaladták a várakozást. A zsirbeszolgáltatásnál kétségkívül nehézségek vannak. Bizonyos esetekben felmentést lehet kérni. A cselédekkel kapcsolatos vágási engedélyknél eddig az OMBI könyveket vették alapul, de nincsen ellene, ha a birtok nagyságát veszik alapul. A meghatalmazás összegek kivetésénél a legigazságosabban igyekeznek eljárni. Ebben a kérdésben a vármegyében kedvezőbbek az intézkedések, mint talán bárhol másutt.

A tartósított hentesárak készítését nem biztosíthatja. Mindenki igyekezzék húst szerezni és saját maga tartósítani. A faellátás nehézségeit alig lehet leküzdeni. Ami pedig az osztást illeti, gondja lesz rá, hogy ez igazságosan történjen és nem fog habozni, hogy a bűnösöktől az iparendélyt elvonja, vagy internálja őket.

A főispán nagy tapsal fogadott válasza után a közgyűlést egyhan-

gúlag magáévá tette az alispáni jelentést, majd rátértek a tárgysorozati pontok megvitatására. A kisgyűlés javaslatára a közgyűlés közfelkiáltással örökös bizottsági tagokká választotta Varga Gyula dr. ny. polgármestert és Kéler János helyi MEP elnököt. A főispán meleg szavakkal mutatta be a bizottság két új tagját. Kiemelte, hogy mindkét közéleti férfiú nagy nyeresége lesz a törvényhatóság-nak.

Az új tagok őszinte tetszéssel fogadott bemutatkozó beszége után öt közigazgatási bizottsági tagot választott a közgyűlés, illetve Bertóthy Károly, Csernus Mihály, Harsányi Pál, Sebők Elek dr és vitéz Tepliczky János volt k. b. tagokat további két évre ismét megerősítette pozíciójukban.

Hírek

Istentiszteletek:

Az év. őtemplomban karácsony első ünnepén reggel 8 órakor tótnyelvű, délelőtt 10 órakor magyar nyelvű, az újtemplomban délelőtt 9 órakor tótnyelvű istentisztelet. Karácsony második ünnepén az őtemplomban reggel 8 órakor tótnyelvű, utána tótnyelvű istentisztelet és este 5 órakor magyar nyelvű áhítat. Az újtemplomban pedig d. e. 9 órakor magyar nyelvű istentisztelet s utána magyar nyelvű úrvacsora.

A róm. kat. templomban pénteken este 6 órakor nagymise az éjféli mise helyett. Karácsony elsőnapján reggel 6 órakor pástorok miséje, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. Délután fél 4 órakor ünnepi vacsernye. Karácsony másodnapján fél 9 órakor csendes mise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. D. u. fél 4 órakor ünnepi vacsernye.

A református istentisztelet karácsony első napján délelőtt 10 órakor lesz a Tessedik-téri ev. diszteremben, utána úrvacsoraosztás; délután pedig 3 órakor. Ünnep másodnapján Kondoroson 10 órakor a piactéri-középségi iskolában, utána úrvacsoraosztást tartunk.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván lapunk kedves olvasóinak, hirdetőinek és barátainak a Szarvas és Vidéke szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Szilveszter záróra. A szilveszteri zárórát a belügyminiszter éjjel 1 órában állapította meg.

— Vallásos előadás. A KIE tagjai karácsony másodnapján délután hat órai kezdettel karácsonyi vallásos előadást rendeznek az egyházi diszteremben, amely alkalommal Dedinszky Gyula békécsabai ig. lelkes tart. beszédet. Szindarabok, Lelkes Margit énekszáma és szavaltatok egészítik ki a műsort.

— A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlését december 20. napjának délelőtt 11 órájára hívta össze csáki Geis Gyula dr., felróházi tag, az Egyesület elnöke Békéscsabára. A közgyűlést megelőzően fél 11 órakor az igazgatóválasztmány ülésezett. A gyűlések iránt Békés vármegye gazdaságszolgálati körében általános nagy érdeklődés mutatkozott és megvitátásra kerültek azokon mindazok a kérdések, amelyek a vármegye gazdaságszolgálatát ma a legközelebről érdeklik.

**HIRDESSEN
LAPUNKBANI**

Autóbaleset Nagyszénáson

Hétfőn este könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség érte Gelegonya Sándor 37 éves, orosházi, tollkereskedőt, aki Bodoni Ferenc 33 éves, szegedi, tollkereskedővel üzleti úton volt és egy orosházi autótakszin jött Nagyszénáson át Orosházára.

A Gelegonyaék autójának zija épen a Nagyszénás vasuti állomás mellett az attól mintegy 70 méterre lévő vasuti átjárón akart áthaladni, amikor arra jött az Orosházára tartó motorvonat.

Az autó eddig kiderítetlen okból belefutott a motorvonatba. A motorkocsi elkapta az autót, az ütközőtányér benyomult az autó ablakán és így mintegy függve maradt az autó az ütközőn. A motorkocsi maga előtt tolt az autót, amíg meg nem állították. Épen ez a különös összeütközési

mód volt talán szerencsésük az autós utasainak, mert ha az ütközőtányéran nem marad mintegy függve az autó, a motorkocsi maga alá gyűri az autót utasaival együtt és Gelegonya és társa talán ottlelik halálukat a motorvonat kerékei alatt. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a nagyszénási állomásról az orosházi mentőket, akik kivonultak és Gelegonyát, továbbá Bodonit behozták Orosházára. Megállapították, hogy Gelegonya agyrázkódást szenvedett, ezenkívül az állán és arcán vágott sebet kapott. Bodoni a hátán szenvedett kisebb zúzódásokat, továbbá kisebb fokú agyrázkódást. Mentőink a két szerencsétlenül járt embert a vásárhelyi kórházba vitték. A baleset ügyében megindult a nyomozás.

— Karácsonyfagyertyák. Az iparügyi minisztérium gondoskodott arról, hogy idén is rendelkezésre álljon bizonyos mértékben karácsonyfagyertya. A gyárak nyersanyagártaik terheire állítanak elő annyi karácsonyfagyertyát, amennyi fedezi az ország szükségletét. Legalább ugyanannyi karácsonyfagyertyát kötelesek tehát készíteni, amennyit tavaly gyártottak.

— Háztartási gazdasági tanfolyam. A gazdasági tanintézet igazgatója értesíti Szarvas nagyközönségét, hogy a nagy érdeklődésre tekintettel 1944. január 9-től február 27-ig második 6 hetes háztartási gazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamra 15. életévüket betöltött és legalább az elemi iskola 4 osztályát végzett nők iratkozhatnak be. A tanítás ingyenes, csupán a tényleges elelmezési kiadások fedezésére tartozik minden hallgató 15 pengőt fizetni. A tanfolyamon a beiratkozottak gyakorlatilag tanulják a főzést, valamint a szabást és varrást. A tanfolyamra beiratkozni a gazdasági tanintézetben lehet hétköznapokon dé-

előtt 8—12 és délután 2—4 óra között.

— Az egész ország területén tilos táncmulatság, vagy táncestély rendezése. A belügyminiszter körrendeletet juttatott el a m. kir. rendőrség budapesti és vidéki főkapitányának, valamennyi alispánnak és valamennyi közigazgatási kirendeltség vezetőjének. A belügyminiszter már a nyilvános helyiségek zárójával kapcsolatban kiadott rendeletben az ország egész területén mindenemű táncmulatság, vagy táncestély rendezését megtiltotta. Csúpan arra adott felhatalmazást a rendőrhatalóságoknak, hogy kizárólag farsang tartama alatt néhány szerényebb keretek között rendezendő mulatság, vagy est megtagasát engedélyezhessék. A körrendelet szerint a belügyminiszter a jelenlegi viszonyok között az általános tilalom hatályát a farsang tartamára is kiterjeszti. A rendőrhatalóságok tehát ezentúl a farsang tartama alatt sem adhatnak nyilvános táncmulatság, illetve táncestély tartására jogosító engedélyt, még a legkivételesebb esetekben sem.

Üzenet a frontról

Lehocki András (Tp. B. 787, L) üzen édesapjának, hogy jól van, ne aggódjanak érte, kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván mindnyájuknak. A Turul vezetőségét üdvözl.

Medvegy Pál (K. 585) üzeni családjának rokonainak és ismerőseinek, hogy a lapírásról meg ne feledkezzenek.

Kondacs Pál (K. 585) üzeni családjának, rokonainak és ismerőseinek, hogy minél sürűbben írjanak.

Borgulya György üzeni feleségének, édesanyjának, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek, hogy nincsen semmi baja, egészséges és kéri, hogy többet írjanak. Mind a hárman boldog ünnepeket kívánnak.

Molnár Pál (K. L. 515) lapján az alábbi testvéreink küldik üdvözlőüket a messzi Oroszországból: Laluska Pál, Szalay Gábor, Nyemcsok János, Hegyi Béla, Omiljak János, Király Sándor, Szekretár Mihály, Novodomzki Pál, Czupra László, Szabó Ferenc, Furár György, Temesváry Mihály, Varga János, Tiszlár György, Szabolcs János, Szrnka János, Raffay János, Megyik István, Tóth Máttyás, Vajgely Pál, Macik Mihály, Sutyinszki Pál, Osztas Pál, Novodomzki András, Fazekas Ferenc, Opauszki György, Vereb János és Molnár Pál.

Rozsik György (B. 164) üdvözlő barátait, ismerőseit, vegyék est úgy, mint mindenkinék egy-egy lapot írt volna. Várja a hazai leveleket. Jól van.

Lestyan Pál (Z. 443) üzeni feleségének és szüleinek, hogy ne aggódjanak, jól van, nincs semmi baja. Csomogt még nem kapott. Szeretettel gondol szeretetre és boldog ünnepeket kíván mindnyájuknak.

Kasnyik Ferenc (K. 514) édesanyjának, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek boldog ünnepeket és boldog újévet kíván.

Podmányicki Mihály tiz. (B. 324) kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván szeretteinek, rokonainak, ismerőseinek. Feleségének, kisleányának és édesanyjának csókjait küldi.

Janecskó János tiz. (Tp. B. 512) feleségének, szüleinek, az Ált. fogyasztási szövetkezet vezetésének és alkalmazottainak boldog karácsonyi ünnepeket és újévet kíván.

MINDEN ÚT

Beliczey út

Szt. István út

a Hangya-kocsmába vezet

Rákóczy út

a jó borért

Horváth M. út

452

TEMETÉSEKET

34

a legnagyobb gondal végzem, a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégíték. Hal tisztaállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

A mai drágaságban is olcsón vásárolhat

f a j a l m á t

(j o n a t h á n, parmin, ranet, nemes sóvári, kormos, batul, rozmarin, cigány, beliför), továbbá sütni való

c s e m e g e t ö k ö t

kicsiben és nagyban

Öltevényi János
kereskedőnél
Vasút-utca 253/1.

TURUL MOZGÓ || Telefon: 165

December 25-én, szombaton Páger Antal, Goll Bea, Szilassy László, Tókes Anna, Ajtay Andor, Maly Geró, Maklary Zoltán és Somogyi Nusi főszerepében

Fráter Lóránd

Kiegészítésül: a Magyar és az Ufa hirdó.]

December 26-án, vasárnap, 27-én hétfőn és 28-án kedden Bulla Elma, Muráti Lili, Jávör Pál, Sárdy János, Peihes Sándor és Kamarás Gyula főszereplésével bemutásra kerül

K É S Ő

Négy ember sorsának tükrében kelti életre a nagy sebészprofesszor két szerelmének történetét: feleségéhez való ragaszkodás hősi küzdelmével a divatos, nagy színésznőhöz való belső tartozás menekülésében nyilvánuló, leirhatatlan érzését. Kieg. Magyar és Ufa hirdó.

December 29-én szerdán és 30-án csütörtökön

Művész-szerelem

kerül bemutatásra Zarah Leander ragyogó alakításában.
Kieg. a Magyar és UFA világhíradó.

— Számlálólapok illetékkötelezettségének pontos lerovása. Fel hívja a kamara érdekességét arra, hogy a 153 600/1943. P. M. sz. rendelettel számlálólapok kiállítására vonatkozó kötelezettségüket. A kamara nyomatékosan figyelmezteti az érdekeltet hogy pl. 5 esetbeli 10 filléres számlálólap illetékrövidítés után 5x100=500 pengő pénzbüntetést kell fizetni. A 3430/1943. M. E. sz. rendelet 8. §-ában foglaltak értelmében a pénzügyigazgatóság abban az esetben, ha valaki ismétlenül lesz büntetve a rendelet 5. §-ában meghatározott jövedéki kihágás miatt, a másodizbeni marasztaló eljárás befejeztével a kincstári jogositvány és iparendély visszavonása iránt fog intézkedni. Az érdekeltnek tehát existenciális érdeke fűződik a kincstári érdekek megvédésén kívül ahhoz, hogy a számlálólapok illetékkötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket pontosan betartsák.

— Gyűjtik a textilhulladékot. A belügyminiszter az ország textil-ellátása terén mutakozó nehézségek és az ezzel kapcsolatos feladatok szükségességére tekintettel elrendelte a textilhulladékoknak az érdekelt hatóságok és intézmények által leendő selejtezését, összegyűjtését és szétgyártáshoz pót (töltő) anyagként felhasználás céljából a textilipar rendelkezésére bocsátását. A miniszter rendeletében kiemelte, hogy csak azoknak a hatóságoknak és intézményeknek biztosítható az igényeit textiltanyag, amelynek az Anyaghivatal Textilipari osztályának útmutatása szerint végzik a selejtezést, a készletbejelentést, valamint a textilhulladékok beszállítását.

— A kisipari hitelek. A fedezet nélküli kisipari hiteljuttatás keretében eredetileg legfeljebb 500 pengő folyósítását engedélyezték egy személy részére. Ezt az értékhatárt az iparügyi miniszter később 800 pengőre emelte fel, de még később bekövetkezett nyersanyag- és munkabéremelések az értékhatár újabb felemelését tették szükségessé. Az iparügyi miniszter országos központjának közbenjárására Bornemisza Géza iparügyi miniszter most úgy intézkedett, hogy 800 pengő helyett 1500 pengő legyen a kisipari hitel legmagasabb összege, sőt kivételes esetekben 2000 pengő fedezet nélküli kölcsön is folyósítható legyen.

— Hogyan kell felbélyegezni a beadványokat: Miniszteri rendelet szabályozza a belyegilleték alá eső beadványok papírjainak nagyságát. Észreint az ivenkint megállapított belyegilleték a most forgalomban lévő 21x30 centiméteres nagyságú papírra vonatkozik. Akiknek ennél nagyobb papírja van, felhasználás előtt vagy le kell vágnia a hosszából 4 centimétert, vagy kétszeres belyegilletéket kell ragasztania. Egyebkent kiteszi magat annak a veszélynek, hogy beadványát megleletezik.

FIGYELEM! 473
Ne aggódjon, hogy nem kapott cipőjére talpat, mert jó talpat
Leigvehet jegy nélkül
EMCSÁK JÁNOS bőrkereskedő üzletében IV. ker. 539 szám alatt.

Minden mezőgazdasági munkásnak le kell szerződnie február hó 1-ig

A kormány a hivatalos lap most megjelent számában közölte az 1944. évre megállapított mezőgazdasági legnagyobb és legkisebb munkabérek. A mezőgazdasági munkabérek a jövő évre is változatlanok maradnak, mert a kormány az árakhoz mérten a legutóbb a mezőgazdasági munkabéreket is felemelte és ezt az ár- és munkabérszintvonalat tartani is kívánja. A kormány azért közölte már most a jövő évre megállapított mezőgazdasági munka-

béreket, hogy minden mezőgazdasági munkás idejében megköttesse munkaszerződését. A szerződés határidejét a jövő évben előbbi időpontban, február 1-ben állapították meg. Amelyik mezőgazdasági munkás erre az időre önként nem szerződik valamilyen helyre, annak munkabérlését hivatalból jelölik ki és a munkás teljesen elesik annak lehetőségétől, hogy munkahelyét szabadon választathassa meg.

Megállapították a vámörlesztésben megörölhető kenyérgabona mennyiségét

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a vámörlesztés jogosultak 1944 január hó 1-től 1944 július 31 ig terjedő időre vámörlesztésben a háztartásukhoz tartozók részére fejenként 140 kiló kenyérgabonát örölhetnek meg, a vámörlesztésre jogosultak január 31 ig kérhetik a lakóhelyük szerint illetékes községi előjáróságtól a meghatározott kenyérgabonamennyiség feljegyzését vámörlési tanusítványukra, illetőleg gazdakönyvükbe. Ha a vámörlesztésre jogosult a július 31 ig megöröszre engedélyezhető teljes kenyérgabonamennyiséget saját terméséből, vagy természeti járandóságából fedezni nem tudja, vagy kenyérgabona nincs birtokában, az ellátatlanság tartamára kenyér- és lisztjegyet kap, természetesen a vámörlési tanusítványon azután kevesebb kenyérgabona öröszre kap engedélyt. Egy személy egy havi kenyér- és liszt gabonajegy ellenében 20 kilogrammal csökken-

lik a vámörlesztésre engedélyezett kenyérgabona mennyiségét.

A vámörlesztésre jogosultak, ha a községi előjáróság a megörösztendő gabonamennyiséget megállapította és azt vámörlési tanusítványukra, illetőleg gazdakönyvükbe feljegyezte, már 1943 december 15-től kezdve jogosultak a megállapított kenyérgabonamennyiség megörösztetésére. Kimondja azonban a rendelet, hogy a vámörlesztésre jogosult a vámörlési tanusítványon feljegyzett mennyiségből 1944 március hó 31 ig a háztartáshoz tartozó személyek részére fejenként legfeljebb 60 kg. kenyérgabonát örösztethet meg.

Koszorú, virágcsokor

megrendelhető

Krebs kertészetben

Szentandrás-út Telefon 117

A BÚZAVIRÁG

ŐSZINTÉN KIVÁN KEDVES VEVOINEK ÉS JÓ BARÁTAINAK BOLDOG ÜNNEPLÉST VALAMINT EGY BÉKÉT HOZÓ MINDEN VONATKOZÁSBAN MŰROSTMENTES ÚJ ESZTENDŐT!

483

Eladó földek:

- 163 négyzetööl gyümölcsös Nyulrugban;
- 5 hold szántó kövesút mellett, komphoz közel;
- 7 hold szántó Peresen;
- 9 és háromnegyed hektáros minőségű öntözésre alkalmas szántóföld Csabacsüdön
- 10 hold I. oszt. szántó Nagyréti állomáshoz közel;
- 12 hektár Furugy-oldal dűlőben kövesúthoz a Körösbűz közel;
- 20 hektár szántó tanyával Csabacsüdön kövesúthoz közel;
- 20 hold szántó Kiskirályszágon;
- 34 1/2 hold szántó és 17 hold kaszáló Külső Ecseren;
- 42 hold Külső Ecseren tanyával;
- 47 hold jóminőségű szántó Kiskirályszágon.

Eladó házak:

- 340 négyzetööl gyümölcsfákkal beültetett telek gát mellett;
- I. ker. 505 sz. beltelkes lakóház nagy telekkel;
- II. ker. 162 számú ház több lakással;
- III. ker. 349. sz. beltelkes lakóház;
- II. ker. 490 szám alatti utcai fronton lévő fál ház;
- Körösparti nyaraló erős képzőlettel;
- Vételre keresünk dínyeföldet és szántóföldet lehetőleg tanyával 300.000 P-ig és közös legelőket; (Tóniszállás, Káka, Szörhalom), továbbá körösparti nyaralót és gyümölcsös lakóházzal;

Ingatlanok adásvételének ügyével forduljon bizalommal a

Szarvasi Hitelszövetkezethez,
hol a megbízást eredményesen közvetítik.

APRÓHIRDETÉSEK

Városlól 3 km-re orosházi kövesút mellett Sztrehovszki-féle 12 hold föld eladó. Jelentkezni II. külker. 230. 411

I. ker. 728 számú ház eladó 446

Ügyes fiút felvesz tanulónak Babarék Pál csizmadiamester IV. 127. 391

II. ker. 449 számú félház eladó. Érdeklődni ugyanott. 457

Rafaj Mihály volt dobos háza Zöldpázi- ton és dínyeföldje eladó. Érdeklődni a Fogasztási vendéglőben. 454

Jó erőben lévő ügyes fiút tanulónak felvesz Laurency Barna hentes III. ker. 75. 450

Fehérnemű javítást géppel vállalom, II. kerület 245. 461

Kettő darab öntött vaskályha eladó IV. 251. alatt. 470

1 drb. elsőrendű hasas tehén IV. kerület 81 szám alatt eladó. 471

Használt varrógép eladó IV. ker. 252 sz. alatt. 465.

Dankó Jánosnak 2 drb. anyakocaja fele malacért kiadó IV. ker. 338. 464

Fiatal gyermekes házaspár butorozott szobát keres 2-3 hónapra, hol főzni is lehet Cím a Müller nyomdába kérek.

Egy szép menyasszonyi ruha eladó Süveges kelmefestőnél megtekinthető, esetleg egy koszorú és tátyol. 481

IV. ker. 556 szám alatt egy új 500 kilós mázsa eladó. 480

Rádió, igen szép hangú, 3 olámpásos új csövel eladó. Zöldpázi 570. 479

Külföldi kocsa, fűszer és trafik ület főddel és cserepa épületekkel betegségg miatt eladó. Cím a kiadóban. 478

Baglyai lakatosnál kályhák, öntött tűzhelyek, újak, zománcozottak. 477

Jorksi malacok 8-9 hetesek eladók. III. 157. sz. 476

Szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást keresek azonnali vagy későbbi beköltözködésemre. Értesítést kér: Hansó András I. k. 455. sz. alá. 475

Előnyös tőkebefektetés. A Békésszentandrás Takarékpénztár Rt. tulajdonát alkotó, Békésszentandrás központjában lévő székházingatlan készpénz fizetés ellenében eladó. A vételi érdeklődők ajánlataikat küldjék el a Pénzügyi Központ Budapest V. Szabadság-tér 5-6 címre. Felvilágosítást kaphat ugyanott, élő szóval is a IV. emelet 429. sz. szobában. vagy dr. Dörnyel József szarvasi ügyvédnél. 482

ÉRTESÍTÉS!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy bármilyen mezőgazdasági géphez (traktor, traktoreke, vetőgép, eke és aratógép) alkatrészeket, olajat és zsírt állandóan raktáron tartok. **SÁRKÁNY** vaskereskedő. Szarvas, Beliczey-út. 48

Zsírátvétel

minden héten SZERDÁN ÉS SZOMBATON délelőtt 8-12-ig és délután 2-4 óráig.

Átvételi hely: IV. ker. Beliczey út 164. szám (Jansik-féle új ház)

vitéz Tóth János

jogosított állatkereskedő közönségi zsírgyűjtő Ugyanott 400

díznó és végőmarha felajánlási hely.

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvason. Telefon: 172.